

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande	Föredragande	Justerat
Vicelantråd Camilla Gunell	Vik. avdelningschef Helena Blomqvist	Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 70

Högsta förvaltningsdomstolens begäran om yttrande om ett besvär över landskapsregeringens beslut den 19.5.2017 om Ålandskomposten Ab.

ÅLR 2017/856

121 S4

Högsta förvaltningsdomstolen har begärt om yttrande om ett besvär över landskapsregeringens beslut den 19.5.2017 om Ålandskomposten Ab. Landskapsregeringen beslöt att lämna följande yttrande.

Landskapsregeringen tillbakavisar alla yrkanden i besväret och hänvisar även till motiveringen i landskapsregeringens beslut den 19.5.2017.

Ändringssökandena yrkar att landskapsregeringens beslut ska upphävas för att beslutet till sitt innehåll är så obestämt att det inte uppfyller kraven på innehåll i ett beslut enligt 39 § förvaltningslagen för landskapet Åland. Landskapsregeringen anser att beslutet har ett tillräckligt innehåll enligt alla fyra punkter i 39 § förvaltningslagen, där det framkommer att det är landskapsregeringen som fattat beslutet, inte prövningsnämnden som anges i besvärsskrivelsen. Av beslutet framkommer också att det gäller Ålandskomposten Ab och under en särskild rubrik finns motiveringar till beslutet samt i inledningen till beslutet anges en kontaktperson.

I andra hand yrkar ändringssökandena att beslutet ändras så att det konstateras att den i Ålandskomposten Ab:s ansökan beskrivna komposteringsverksamheten inte uppfyller kraven i biproduktförordningen. I besväret anges att landskapsregeringens bedömning att Ålandskomposten Ab:s processbeskrivning uppfyller biproduktförordningen är oriktig, och att landskapsregeringen borde ha följt de i Finland gällande normerna. Landskapsregeringen konstaterar att biproduktförordningen gäller direkt i EU:s medlemsländer. Landskapsregeringen konstaterar ytterligare att rättsområdet smittsamma sjukdomar hos husdjur hör till rikets lagstiftningsbehörighet enligt 27 § punkten 31 självstyrelselagen för Åland, men att förvaltningsbehörigheten hör till Åland enligt 30 § punkten 9. I Finland finns inte i lag eller förordning närmare detaljerade bestämmelser om vid vilken temperatur matavfall ska komposteras i, därmed måste den bedömningen göras i de enskilda förvaltningsbesluten. Det finns inte heller anvisningar eller andra offentliga

dokument på svenska om detta. Då landskapet har förvaltningsbehörigheten på området måste landskapsregeringen göra bedömningen i förvaltningsärendet. Eftersom det är en EU-förordning som gäller inom hela EU-området har landskapsregering sökt tolkningshjälp i svenska bestämmelser och då kommit fram till att den processbeskrivning som Ålandskomposten Ab lämnat in uppfyller kraven i den svenska lagstiftningen som är närmare specificering av EU:s biproduktförordning. Därmed uppfyller anläggningen biproduktförordningens krav.

Ändringssökandena yrkar vidare att högsta förvaltningsdomstolen fastställer att kompostering av animaliska biprodukter inte får ske i anläggningen innan det att komposteringsanläggningen uppfyller kraven i biproduktförordningen. Ändringssökandena anser att beslutet att Ålandskomposten Ab får fortsätta med sin verksamhet under en övergångstid strider mot biproduktförordningen och den nationella lagstiftningen. Landskapsregeringen har såsom också ändringssökandena nämner vidtagit tillsynsåtgärder mot Ålandskomposten Ab och krävt att verksamheten ändras. I beslutet den 21.6.2016 gjorde landskapsregeringen bedömningen att de brister som finns vid Ålandskomposten Ab:s komposteringsanläggning i Gunnarsby inte är av sådan karaktär att de skulle förorsaka sådana allvarliga risker för människors och djurs hälsa, som ett tillfälligt eller slutligt återkallande av godkännandet enligt artikel 46 i biproduktförordningen förutsätter. Landskapsregeringens bedömer att situationen fortsatt är sådan och att landskapsregeringen därför har vidtagit lämpliga åtgärder enligt artikel 46.

I en fjärde punkt yrkar ändringssökandena att högsta förvaltningsdomstolen genom ett skilt beslut avbryter verkställande av beslutet innan det har vunnit laga kraft. Landskapsregeringen konstaterar att beslutet är en bedömning av den beskrivning av den anläggning som Ålandskomposten lämnat in och att ytterligare förtydliganden behövs inför att anläggningen tas i bruk. Landskapsregeringen konstaterar även att det enligt artikel 44 i biproduktförordningen krävs ett godkännande av den behöriga myndigheten, dvs. landskapsregeringen, där det ska ske ett besök på plats där det visats att anläggningen uppfyller de krav som fastställts i enlighet med artikel 27. Det är viktigt att planeringen vid Ålandskomposten Ab fortskrider så snabbt som möjligt så att en anläggning som helt uppfyller biproduktförordningens krav kan tas i bruk så snabbt som möjligt.

Nr 71

Miljöministeriets brev om möjlighet att komplettera med kommentarer om MKB-förfarandet för naturgasprojektet Nord Stream 2 gällande Danmark.

ÅLR 2017/5763

Beslöts att inte ge några kommentarer.

Nr 72

Begäran från närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland om utlåtande om tillämpning av förfarandet för bedömning av miljökonsekvenser gällande Eastern Light Finland i Ab:s sjökabelprojekt.

ÅLR 2017/4874

122 S4

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har begärt om ett utlåtande om tillämpning av förfarandet för bedömning av miljökonsekvenser gällande Eastern Light Finland i Ab:s sjökabelprojekt. Landskapsregeringen

beslöt att lämna följande utlåtande.

Inledningsvis vill landskapsregeringen upplysa att den åländska lagstiftningen gäller för dragningen av sjökabeln på åländskt vatten. Bland annat har Åland en egen miljöskyddslag, vattenlag, naturvårdslag och miljökonsekvensbedömningslag samt fornminneslag och lag om skydd av det maritima kulturarvet.

Miljöskyddslagstiftningen

Landskapsregeringen uppmanar företaget att ta kontakt med ansvariga myndigheten Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet för att reda ut om det krävs någon myndighetsprövning enligt miljöskyddslagstiftningen.

Naturvårdslagstiftningen

Landskapsregeringen som ansvarig myndighet för myndighetsutövningen enligt naturvårdslagstiftningen vill framhålla att kunskapsläget om naturen inom lokaliseringsområdet är bristfälligt. Landskapsregeringen utför ett flerårigt inventeringsprojekt av marina habitat där även detta område ingår. Landskapsregeringen vill även framhålla att exploatören ansvarar för att nödvändiga utredningar görs för att följa naturvårdslagstiftningen.

Fornminneslagstiftningen

Vidare konstaterar landskapsregeringen att projektet kan påverka maritimt kulturarv och att det berör landskapsregeringens förvaltningsområde beträffande övervakning av skyddet av det maritima kulturarvet inom projektets planerade deletapper i Föglö och Käkars kommuner på Åland.

Landskapsregeringen gör en bedömning att den planerade sträckningen för nedläggning av undervattenskabel behöver föregås av en arkeologisk utredning med målsättning att säkerställa att projektet inte kommer att orsaka någon skada på fredat maritimt kulturarv. Utredningen ska omfatta en professionell arkeologisk tolkning av karteringen framtagen vid planeringen av kabelrutten för att möjliggöra eventuella ändringar av rutten vid påträffat maritimt kulturarv.

Enligt den aktuella planen för nedläggning av fiberoptisk undervattenskabel för telekommunikation i Norra Östersjön, Skärgårdshavet och i Finska viken mellan Föglö och Kotka (dat. 12.6.2017) passerar kabelrutten landskapet Ålands maritima havsområden med ett flertal kända fredade vrakobjekt.

Maritimt kulturarv är fredat enligt 1 § i landskapslagen (1999:55) om fornminnen samt enligt 2 § i landskapslagen (2007:19) om skydd av det maritima kulturarvet. Med maritimt kulturarv avses vrak av farkost som sjunkit för mer än 100 år sedan eller annan över 100 år gammalt kulturellt bevarandevärd lämning under vatten eller lämningar som uppenbarligen härstammar från sådana. Fredat maritimt kulturarv får inte utgrävas, överhöljas, ändras, skadas borttas eller på annat sätt rubbas utan tillstånd.

Enligt 13 § i landskapslagen (1999:55) om fornminnen ska den som planerar att utföra ett allmänt arbetsföretag i god tid utreda om någon fast fornlämning kan komma att beröras och om så är fallet genast göra en anmälan om detta till landskapsregeringen för överläggning.

Landskapsregeringen gör bedömningen att dagens kunskapsunderlag be-

träffande lokaliseringen och omfattningen av lagskyddat maritimt kulturarv inom planeringsområdet är otillräckligt för att kunna avgöra huruvida maritimt kulturarv kan komma att beröras av nedläggning av kabeln. Av denna anledning samt med stöd av tillämpad lagstiftning krävs att man vid planeringen av byggprojekt i vatten utför en arkeologisk utredning för att se till att genomförandet av projektet inte kommer att förstöra eller skada maritimt kulturarv.

Allmänt vatten

Avslutningsvis vill landskapsregeringen upplysa att det vatten jämte boten som ligger utom byarågång inom Finlands territorialvatten i landskapet Åland är landskapets egendom enligt lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13 och FFS 205/1966).
